

Tárgytematika

Anatómia

LGB_EG001_1

Tárgyfelelős neve: dr. Kőrösiné Szigethy Zsuzsa

Félév: 2013/14/1

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy az általános sejt-és szövettani alapismeretek elsajátítása mellett, az emberi test szerveinek és szervrendszereinek morfológiáját funkcionális vonatkozásaikkal együtt tárgyalja, megfelelő alapot adva a szervezetben lejátszódó fiziológiai és kórtani folyamatok megértéséhez. A gyakorlati igényeknek megfelelően azonban elengedhetetlen a testtájékok szerinti komplex megismerése az emberi szervezetnek, azaz a test részeinek, üregeinek és tájékainak, valamint az azokat felépítő szerkezeti elemek térbeli viszonyainak az elsajátítása, továbbá hangsúlyozott mindezek vizuális ismerete az anatómiai atlasz és anatómiai CD ábraanyagok segítségével.

Az emberi test szerkezetének komplex, szintetikus szemlélete nélkülözhetetlen azok számára, akik az egészségügyben felelősségteljesen kívánnak dolgozni választott hivatásukban.

TANTÁRGY TARTALMA

1. előadás

Az emberi test szerveződési szintjei

*sejtbiológiai- és szövettani alapismeretek / alapfogalmak
szervrendszerek és funkcióik
testüregek és hártwarendszerek
emberi test fő síkjai és irányai
emberi test részei*

Keringés szervrendszere

*mellkas fetéptése: vázalkotó csontjai, ízületei, izmai
mediastinum (gátor) részei, határai és képletei
mellüregi situs : pulmo (tüdő), pleura (mellhártya), cor (szív), pericardium (szívburok)
diaphragmán áthaladó képletek
szív (cor) anatómiája
projekciós és auszkultációs pontok
szívfal rétegei, szív üregei, szívszájadékok és szívbillentyűk, érellátása (coronariak)
szív automatizációja, és extracardialis beidegzése*

érrendszer

kis- és nagyvérkör erei, pulzusartériák

nyirokkeringés, nyirokszervek, lymphocyták eredet és működés szerinti tipizálása (T- B- NK sejtek)

Légzőrendszer anatómiája

légutak: orr (*nasus*), garat (*pharynx*), gége (*larynx*), légcső (*trachea*),
főhörgő (*bronchus principalis*), tüdő (*pulmo*) – paranasalis üregek
tüdőkapu (*hilus pulmonis*) képletei
*bronchus*fa, tüdő *alveolusok*, külső- és belső légzés definíciója, tüdő kettős vérellátása

hasfal szerkezete, hasüregi régiók, *peritoneum* (hashártya), szervek hashártyaviszonya
hasüregi situs: *hepar* (máj), *ventriculus* (gyomor), *lien* (lép), *ren* (vese), *gl. suprarenalis*
pancreas (hasnyálmirigy), *intestinum tenue* (vékonybél)
intestinum crassum (vastagbél)

2. előadás

Emésztő szervrendszer anatómiája

tápcsatorna szakaszai, tápcsatorna falszerkezete
máj (*hepar*), *porta hepatis*, portális keringés útvonala, hasnyálmirigy (*pancreas*)
emésztőrendszer mirigyhámsejtjeinek *exocrin-* *endocrin-* és *paracrin* funkciói

Húgy- ivar rendszer anatómiája

vese(*ren*), veseöböl (*sinus renalis*) és veseparenchyma, *nephron*, *hilus renalis*
vizeletképzés és elvezetés
kismedence falszerkezete, gát (*perineum*), hashártyaviszonyok (*Douglas-üreg*, *lig. latum uteri*)
női *kismedencei situs*: *uterus* (méh),/ *menstruációs ciklus élettana*/, *tuba uterina* (petevezeték), *ovarium*
(petefészek), /*ovarialis ciklus és hormonális szabályozása*/, *ureter* (húgyvezeték), *vesica urinaria*
(húgyhólyag) *urethra* (húgycső), *rectum* (végbél)
férfi *kismedencei situs*: *vesicula seminalis* (ondóhólyag), *prostate* (dűlmirigy),
vesica urinaria, *ureter*, *urethra* felső szakasza, *rectum*
here (*testis*), *herezacskó* (*scrotum*)

Regulációs szervrendszerek

Endocrin- rendszer

agyalapi mirigy(*hypophysis*), *perifériás endocrin szervek anatómiája*, *hypophysis portális keringés*
neuro- endocrin szabályozás (*neurosecretio*, *trop hormon*, *feedback mechanizmus*)

3. előadás

Idegrendszer

idegrendszer morfológiai felosztása:

központi idegrendszer:

encephalon (agyvelő) -- *makroszkópos anatómiája*, részei
medulla spinalis (gerincvelő)

perifériás idegrendszer:

nn. craniales (agyidegek)
nn. spinales (gerincvelői idegek)
ganglionok (dúcok)

idegrendszer funkcionális felosztása:

somaticus- és *vegetatív idegrendszer*
agyburkok, *agykamrák*, *liquorkeringés*

Érzékszervek anatómiája

halló- és egyensúlyozó szerv: *fül* (*auris*) *anatómiája*
látószerv: *szemgolyó*(*bulbus oculi*) *anatómiája*, *szem járulékos szervei*
*szaglószer*v, *ízézőszerv*, *bőr* (*cutis*) és *származékai*

Mozgás szervrendszer anatómiája

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Félévközi követelmények:

3 zh írása, melyeken összesen 300 pontot lehet elérni. A tantárgy aláírásának, így a félévi vizsgalehetőséghez való jutásnak is a feltétele **150 pont megszerzése**. 120-149 pont közötti teljesítés esetén lehetőség van féléves javító zh megírására.

Foglalkozásokon való részvétel:

Az előadásokon való részvétel kötelező!

Értékelés:

A szóbeli vizsga két részből áll:

- beugró: 5 anatómiai struktúra/képletből 4 felismerése (az anatómiai előadásokon bemutatott CD ábraanyagából)

- szóban, (a kiadott tételsorból) egy tétel részletes ismertetése, az előadásokon bemutatott anatómiai CD ábraanyagának segítségével

Sikertelen beugró esetén a vizsga elégtelen!

KÖTELEZŐ IRODALOM

Dr. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia (Medicina, Bp. 1997)